

MYRS 18.06.2024 § 153

8/04.03.01/2024

Asian esittely

Vastuuviranomainen: Pohjois-Pohjanmaan liitto

Tavoiteohjelma: Uudistuva ja osaava Suomi 2021–2027

Toimintalinja ja hallinnonala: TL 1/TEM

Erityistavoite: 1.2

Hakemusnumero: 403830, 403831 ja 403832

Hakija: Oulun kaupunki

Osatoteuttaja: Oulun Ammattikorkeakoulu Oy, Centria-ammattikorkeakoulu Oy

Toteutusaika: 1.8.2024 – 31.7.2027

Toteuttamisalue: Pohjois-Pohjanmaa

Hankekuvaus (tarve, tavoitteet, toimenpiteet):

Pohjois-Pohjanmaalla tehtyjen selvitysten perusteella alueen mikro- ja pk-yritysten digitalisaation aste on keskimäärin selkeästi liian alhainen huomioiden tekoälyn aiheuttama nopea murros toimintaympäristössä. Yritysten valmiudet omaksua digitalisaatiokehitystä ja seurata sen kehittymistä vaihtelevat huomattavasti. Muuttuvassa toimintaympäristössä on tärkeää turvata alueen yritysten digitalisaatioon liittyvät kasvumahdollisuudet ja tekoäly on niistä tällä hetkellä tärkein tekijä.

Hyödyntämällä tekoälyä voidaan korvata työpaikkojen menetykset uudella osaamisella ja liiketoiminnalla. Parhaimmat edellytykset pysyä mukana kovenevassa kilpailussa ja olla jopa eturintamassa on niillä yrityksillä, joilla on riittävä ymmärrys ja kyky analysoida omaa liiketoimintaa sekä kehittää sitä uuden osaamisen ja teknologian avulla - tekoäly on siihen tehokkain ja nopein työkalu.

Tekoälyn nopea ja laajamittainen hyödyntäminen voi auttaa pieniä yrityksiä erottumaan kilpailijoistaan ja saavuttamaan kilpailuetua niin paikallisilla kuin globaaleillakin markkinoilla. Laajamittainen tekoälyn hyödyntäminen yrityksissä ja julkisissa organisaatioissa voi vaikuttaa positiivisesti aluetalouteen luomalla uusia työpaikkoja, houkuttelemalla investointeja ja edistämällä taloudellista monipuolistumista. Se lisää myös alueen kilpailukykyä, veto- ja pitovoimaa sekä lisää yritysten ja yksilöiden tuloja ja siten myös verotuloja.

Hankkeen tavoitteena on antaa Pohjois-Pohjanmaan mikro- ja pk-yrityksille valmiuksia hyödyntää nopean tekoälykehityksen mahdollisuuksia oman tuottavuutensa ja kilpailukykyensä kehittämisessä.

Konkreettiset tavoitteet ovat seuraavat:

- selvitetty yritysten tekoälyn hyödyntämisen hyödyntäminen ja tarpeet toteutettu kehittämissuunnitelma, joka sisältää seuraavaa;
- vähintään 220 yritysedustajaa osallistuu tekoälyn eri teemojen ympärille rakennettuihin tapahtumiin, työpajoihin ja seminaareihin
- vähintään 120 yritystä osallistuu erilaisiin lyhyisiin tilaisuuksiin ja tietoisuuksiin, joissa jaetaan tietoa digitalisaation ja tekoälyn eri osa-alueista
- 20 yritystä liittyy mukaan vertaisoppimista ja jatkokehitystä tarjoavaan klubitoimintaan
- testi- ja kokeiluympäristö AI-Corner jota hyödyntää vähintään 70 henkilöä
- tuotettu vähintään 20 erilaista tekoälyn hyödyntämistä tukevaa digitaalista julkaisua

Hankkeessa on viisi työpakettia, jotka toteutetaan BusinessOulun, OAMK:n ja Centria:n yhteistyönä. BusinessOulu on hankkeen päähakija ja vetää työpaketteja 2, 4 ja 5. OAMK vastaa työpaketista 1 (Centria alueellaan) ja oppilaitokset vastaavat yhdessä työpaketista 3, kaikki hanketoimijat osallistuvat työpaketin 4 toteuttamiseen. Oppilaitokset osallistuvat myös työpaketin 2 suunnitteluun ja toteutukseen yhdessä BusinessOulun kanssa. Myös BusinessOulu osallistuu aktiivisesti työpaketteihin 1 ja 3.

TP1 - Tilannekuvan selvittäminen

Selvitetään tilannekuva tekoälyn hyödyntämistilanne Pohjois-Pohjanmaan alueella ja siihen liittyvät kehittämistarpeet sekä laaditaan tähän perustuva kehittämisohjelma.

TP1.1: Työpaketissa kartoitetaan Pohjois-Pohjanmaan mikro- ja Pk-yritysten tekoälyn hyödyntämisen tilanne ja siihen liittyvät kehittämistarpeet. Selvitystyössä keskitytään tekoälyn hyödyntämisen tapoihin alueen yrityksissä seuraavin painotuksin:

- 1) yrityksiin, joiden tuotteet tai palvelut sisältävät tekoälyalgoritmeja, ja
- 2) yritysten kyvykkyyksiin hyödyntää olemassa olevia tekoälysovelluksia, kuten generatiivista tekoälyä.

TP1.2: Selvityksen pohjalta laaditaan alueellinen tekoälyn hyödyntämisen kehittämisohjelma seuraavin painotuksin:

- 1) tukemaan alueen yritysten oman tekoälytuotannon kehitystyötä (mm. klubitoiminta)
- 2) tukemaan generatiivisten ja muiden tekoälysovellusten hyödyntämisen kyvykkyyksiä yrityksissä (tapahtumat ja julkaisut)

TP2 - Kehittämistoimenpiteiden suunnittelu ja toteutusTyöpaketissa suunnitellaan ja toteutetaan TP 1 tulosten pohjalta hankkeen kehittämistoimenpiteet.

TP2.1 Tietoisukujen ja työpajojen toteuttaminen

Työpaketissa toistetaan tärkeimpiä tietoisukuja ja työpajoja hankkeen aikana siten, että aiheiden ajankohtaisuus otetaan huomioon toteutusvaiheessa ja päivitetään tietoa jatkuvasti. Lisäksi

toteutetaan näiden työpajojen jatkokehittämiseen liittyviä kertaluonteisia kokonaisuuksia sekä laajempia tapahtumia kuten Digiviikko, jossa nostetaan sen hetken ajankohtaisimmat asiat näyttävästi suuremmassa tapahtumassa esille.

TP2.2 Testi- ja kokeiluympäristö AI-Cornerin suunnittelu ja toteuttaminen

Työpaketissa konseptoidaan ja toteutetaan uusi matalan kynnyksen testi- ja kokeiluympäristö työnimeltään AI-Corner. Konseptissa jaetaan tietoa ja kehitetään osaamista AI-työkalujen itsekokeiluun tarkoitettujen laitteiden ja ohjelmistojen avulla, projektihenkilöstö jakaa tietoa mahdollisuuksista ja tukee kokeiluja yritystoimintaa tukeviin digitaalisiin sisällöntuotantoihin liittyen.

TP2.3 Verkostoitumistoimenpiteet ja klubitoiminta

Työpaketissa kutsutaan yhteistyöhön Pohjois-Pohjanmaan yrityksiä, jotka kehittävät tekoälyyn liittyviä tuotteita ja palveluita. Toimenpiteessä verkotetaan yrityksiä, joilla on tunnustettu olevan mahdollisia synergiaetuja muiden Pohjois-Pohjanmaalla toimivien yritysten kanssa. Hanke huomioi kehittämistoimenpiteitä suunnitellessaan ja toteuttaessaan tekoälyn hyödyntämisen eri kypsyysvaiheessa olevia toimijoita.

TP3 - Tekoälyn ja tekoälytyökalujen kehityksen seuranta

Työpakettia varten hankitaan erilaisia tekoälylisenssejä käyttöön ja kokeillaan niiden soveltuvuutta mikro- ja pk-yritysten toiminnan tehostamisessa. Lisäksi seurataan aktiivisesti muiden julkaisemaa materiaalia aiheista. Kaikki hanketoimijat seuraavat uusien tekoälysovellusten kehitystä ja niiden vaikutusta liiketoiminnan kehittämiseen sekä testaavat niitä käytännössä. Testituloksia ja kerättyä tietoa hyödynnetään hankkeen kehittämistoimenpiteiden suunnittelussa, niiden laadun ja ajankohtaisuuden turvaamisessa. Hankkeessa julkaistaan erityisesti mikro- ja pk-yrityksille suunnattuja blogikirjoituksia mm. tekoälytyökalujen soveltuvuudesta eri liiketoiminta-alueiden kehittämiseen. Työpakettia varten hankitaan erilaisia tekoälylisenssejä käyttöön ja kokeillaan niiden soveltuvuutta mikro- ja pk-yritysten toiminnan tehostamisessa. Lisäksi seurataan aktiivisesti muiden julkaisemaa materiaalia aiheista.

TP4 - Hallinto, viestintä ja tuloksien julkistaminen

Hankkeen tuloksia levitetään hanketoimijoiden verkkosivuilla ja muissa viestintäkanavissa, lisäksi hankkeen tapahtumia ja muita aktiviteetteja markkinoidaan mm. sosiaalisessa mediassa ja BusinessOulun uutiskirjeessä. Hanke tuottaa myös tekoälyn hyödyntämistä edistäviä julkaisuja alueen mikro- ja pk-yritysten sekä oppilaitosten käyttöön. Paketissa toteutetaan hankkeen hallinto.

TP5 - Investoinnit (BO);

Hankinnat AI-Corneria varten. Laitteiston ja työkalujen hankinta AI-Corner testi- ja kokeiluympäristöön sekä työpajojen hyödyntämiseen. Työpakettien 1-3 perusteella AI-Cornerin laitteet ja lisenssit toteutetaan siten, että hankkeeseen osallistujat voivat helposti kokeilla erilaisia tekoälyn hyödyntämisen mahdollisuuksia. Kartoitamme mahdollisuuksia hyödyntää tekoälysovelluksia myös Metaverse - laitteiden kanssa hankkeen aikana. Pää toteuttaja BO kilpailuttaa

ja hankkii tekoälysovellukset sekä laitteistot osaltaan mobiilisti käytettäviksi esimerkiksi alueen tapahtumiin. Työpaketin hankinnoista, laitteista ja lisensseistä vastaa BO.

Kokonaiskustannusarvio (€):

Henkilöstökustannukset: 583 294

Matkakustannukset: 7 200

Ostopalvelut: 198 500

Investoinnit: 15 000

Välilliset kustannukset: 176 729

Kustannukset yhteensä: 980 723

Kokonaisrahoitussuunnitelma (€):

Haettu EAKR- ja valtion rahoitus: 783 050

Kuntien rahoitus: 94 766

Muu julkinen rahoitus: 102 907

Yksityinen rahoitus:

Rahoitus yhteensä: 980 723

Hankearviointi, pisteet: 41/67

Maakuntaohjelman toimintalinja: KT 3 B

Valmistelija: Jarkko Kärkimaa 050 520 6670

Esitys

Pohjois-Pohjanmaan liitto esittää:

Maakunnan yhteistyöryhmän sihteeristö puoltaa hanketta rahoitettavaksi Uudistuva ja osaava Suomi 2021–2027 EU:n alue- ja rakennepolitiikan ohjelmasta.

MYR:lle esitetään, että se antaa hankkeesta myönteisen lausunnon.

Päätösesityksen perustelut:

Hanke tukee Uudistuva ja osaava Suomi 2021–2027-ohjelmaa toimintalinjan ”Innovatiivinen Suomi” ja erityistavoitteen 1.2 ”Digitalisaation etujen hyödyntäminen kansalaisten, yritysten ja julkishallinnon hyväksi” osalta.

Hankkeen tavoitteet edistävät uusien digitaalisten palveluiden käyttöönottoa ja olennaisen datan hyödyntämistä ja osaavan työvoiman saatavuuteen. Hankkeen toimenpiteet vahvistavat erityisesti

mikro- ja PK-yritysten kilpailukykyä digitalisaation ja tekoälyn avulla.
Hanke on Pohjois-Pohjanmaan maakuntaohjelman 2022–2025 mukainen erityisesti kehittämisteeman 3 (Yrittävä ja uudistuva Pohjois-Pohjanmaa) ja painopisteen B (Muutoskyvykkyyden vahvistaminen yrittäjyydessä ja elinkeinoelämässä) osalta. Hanke on Pohjois-Pohjanmaan älykkään erikoistumisen mukainen.

Päätös

Päätösesitys hyväksyttiin.